

XI.

Minde om Jubellæreren C. L. Galschiøt¹⁾.

Af Bogholder *P. Jensen.*

Den 20de Maj 1883 hensov, 87¹/₂ Aar gammel, en af Landets ældste Præster, den blandt dem alle, der længst havde været i Embede, Sognepræsten for Stokkemark Menighed paa Lolland, Christian Ludvig Galschiøt,

¹⁾ Denne Nekrolog, som aabenbart er dikteret af oprigtig Kjærlighed til den gamle Præst, der inden sin Død var den danske Gejstligheds Senior og et af vort Selskabs ældste Medlemmer, har Red. ment uden at gjøre Brud paa Samlingernes Plan at kunne optage, skjønt den er holdt i en noget andet Stil, end den, der ellers bruges i vort Tidsskrift.

H. F. R.

der ved sin Død havde røgtet den præstelige Gjerning i 62 Aar, deraf de 50 som Sjølehyrde for den ovennævnte Menighed, hvor mærkeligt nok en Præst langt tilbage i Tiden, Provst Mads Brun, havde virket i eet og samme Kald i 62 Aar (1557—1619). Den Omstændighed, at Forsynet havde forundt ham en saa lang Virketid i det ham betroede Embede, kunde i og for sig ikke berettige til her at bringe ham i Erindring, og ei heller har han erhvervet sig Adkomst dertil ved at have indført sig i Literaturen ved et eller flere Skrifter, men saa meget mere turde den være at søge i, at han satte det rige aandelige Pund, han var udrustet med, ind paa at være en sand Hyrde for sin Hjord, at leve sig saaledes sammen med dem, han var kaldet til at virke iblandt, at de i ham kom til ligesom at see et Mønster paa en Præst. Har end denne Virksomhed ifølge sin Natur kun kunnet kjendes og skattes tilfulde i en snævrere Kreds, saa bliver den dog ikke derved mindre betydningsfuld.

Pastor Christian Ludvig Galschiøt blev; ifølge nogle biografiske Notitser, som et af de stedlige Organer¹⁾ bragte i Anledning af hans 60 Aars Embedsjubilæum i 1881 og som vi nedenfor tillade os at laane lidt af, født den 19de September 1795 i Roeskilde, hvor Faderen, Landsdommer, Kammerassessor Galschiøt da boede. I hans spæde Barndom bortkaldtes alt hans Moder, i hvis Sted dog senere kom til at træde en brav og omhyggelig Stedmoder, hvem han altid mindedes med Kjærlighed. Han sattes i Roeskilde Latinskole, men fristede alt i sit 15de Aar den store Sorg at miste sin Fader. Da nu Stedmoderens Kaar paa Grund af den ikke lille Børneflokk, Faderen efterlod sig, vare meget trykkende, maatte hans Skolegang fortsættes ved Hjælp af Stipendier, indtil han 1815 blev demitteret til Universitetet. Ogsaa som Student var han for en stor Deel nødsaget til at hjælpe sig selv

¹⁾ •Løll-Falst. Stifts-Tidende•.

frem ved at give Informationer, indtil han naaede at komme paa Walkendorffs Kollegium og senere paa Regensen, hvor han ved sit livlige og muntre Væsen vandt sig mange Venner blandt Kammeraterne, i hvis selskabelige Sammenkomster han sjælden lod sig savne, uden dog derfor at tilsidesætte sine Studier. Theologisk Embedsexamen tog han den 21de Januar 1821 og modtog kort efter en Plads som Huuslærer hos Justitsraad Nyholm paa Thurebyholm; denne Stilling blev dog ikke af langvarig Varighed, thi endnu samme Aar fik han Ansættelse som Kapellan hos den alderstegne Pastor Brandt i Dalby paa Sjælland. Her kom han til ret praktisk at indøve sig i den geistlige Virksomhed, idet Præsten selv var saa svagelig, at han maatte overlade Alt til sin unge Medhjælper. Han har dog selv senere med Taknemlighed mindedes den gamle agtede Sjælesørger, der af sin egen rige Erfaring saae sig istand til at give ham mangt et ypperligt Vink og Raad. I Dalby lærte han at kjende en Datter af den daværende Præst i Haudrup, Catharine Marie Kynde, en Kousine til den i Nykjøbing p. F. levende almindelig agtede gamle Skolemand Overlærer Kynde; med hende forlovede han sig, og den 20de Oktober 1825 hjemførte han hende som sin Brud. Snart efter fulgte hun ham til Samsø, hvortil han var kaldet som residerende Kapellan for Besser og Onsberg Menigheder. I Aaret 1826 blev han atter forflyttet til Sjælland, denne Gang som Sognepræst for Øster og Vester Egede Menigheder, hvor han forblev i over 7 Aar og i hvilken Tid han paa flere Maader kom til at udfolde en smuk Virksomhed. I 1831 rasede der i Egnen en hæftig Tyfus-epidemi, som krævede mange Offre. Her tillod hans strænge Pligtfølelse og kjærlige Hjærte ham ikke at holde sig tilbage: rastløs færdedes han blandt de Syge som Trøster og Hjælper, indtil han selv blev ramt af Sygdommen, der angreb ham saa voldsomt, at han i tre Uger svævede mellem Liv og Død. Hans stærke Natur vandt

dog, næst Guds Bistand og ved hans Hustrues opoffrende Pleie, endelig Seier.

Mange vare Vennerne saavel blandt Store som Smaa, som den nidkjære og dygtige unge Præst alt havde vundet sig, da han i 1833 kaldtes til Sognepræst for den Menighed, Stokkemarke paa Lolland, hvor han kom til at afslutte sin lange, velsignelsesrige Dagsgjerning. I det sidstnævnte Embede var han saaledes lige ved at opleve det tredie Jubilæum som Embedsmand, et hidtil for en Statstjener vel omtrent enestaaende Fænomen her i Landet. Den 11te April 1871 feirede han sit 50 Aars Embedsjubilæum, i hvilken Anledning han, der den 26de Mai 1867 (Hs. Maj. Kongens Sølvbryllupsdag) alt var bleven udnævnt til Ridder af Dannebroke, modtog Dannebrogsmændenes Hæderstegn, medens paa Grund af Jubilarens Sygdom en større paatænkt Festlighed fra hans Sognefolks Side blev opsat og først fandt Sted senere hen i Sommeren. Paa Jubilæumsdagen meddeltes det ham, at Menigheden havde stiftet et Legat under Navn af »Pastor Galschiøts Legat« paa 600 Rd., af hvis Renter værdige Trængende i Sognet udenfor Fattigvæsenet skulde nyde Godt. I Forbigaaende skulle vi her berøre, at han allerede i 1856 havde modtaget af sin Menighed en Æresgave i Sølv. Under den største Deeltagelse fra alle Sider festligholdtes dernæst den 11te April 1881 hans 60 Aars Embedsjubilæum. I den smukke rummelige, men den Dag aldeles overfyldte Landsbykirke, oplæste ved den der afholdte Gudstjeneste, hvor ogsaa en stor Del af hans Embedsbrødre havde givet Møde, Stiftets Biskop en Takskrivelse fra Hs. Maj. Kongen til den højbedagede, hæderkronede Olding, for hans lange nidkjære Virksomhed, hvorefter denne Sidste i bevægede Ord gav et Omrids af sin Livsgjerning, der gjorde et dybt Indtryk paa Forsamlingen. Senere paa Dagen var den legems- og aandskraftige Jubilar tilstede ved et paa Abed Folkehøjskole til hans Ære foranstaltet Festmaaltid, der talte saa mange

Deeltagere, som Pladsen paa nogen Maade tillod, og hvor Lokalerne vare saa smagfuldt udpyntede i enhver Henseende, som det vel sjeldent nogetsteds er seet, ligesom Æreporte hist og her og almindelig Flagning overalt paa Vejen fra den gamle Præstegaard til Højskolen til Overflod viste, hvormeget det var Alle om at gjøre, at lægge deres Kjærlighed for den elskelige Jubelolding for Dagen paa den fyldigste Maade, hvad der ogsaa under selve Festmaaltidet gav sig Udslag i Taler og Sange. Endvidere fik han ved denne Lejlighed Underretning om, at Kirkens Patron, Lehnsgreve Knuth-Knuthenborg, og Menigheden ved frivillige Sammenskud havde besluttet at bekoste hans Billede malet og ophængt i Kirken til et stedsevarende synligt Minde om den højtelskede Sognehyrde. Endnu i samme Aar blev denne smukke Tanke virkeliggjort, og til sildigste Tider vil den ærværdige Præstemand saaledes blive ihukommet i sin Kirke, hvor han i over en Menneskealder har forkyndt Ordet.

Før vi slutte, skulle vi dvæle lidt nærmere ved de Egenskaber, der hos Pastor Galschiet i en saa ualmindelig Grad havde vundet Hjerterne og Alles uskrømtede Højagtelse og derved ladet hans Gjerning bære saa megen god og smuk Frugt. Allerede ved en flygtig Berøring med ham maatte man føle sig ejendommelig tiltrukket af hans paa een Gang milde og djærve Væsen, der strax sagde En, at man her havde en Mand for sig, som man tillidsfuldt kunde betro sig til, og hvor Vid og Lune og kristelig Alvor i en sjelden Harmoni vare forenede. Udrustet med et smukt, klangfuldt Organ var han en Taler som Faa, hvis Ord i Kirken ikke alene lød med Fynd og Klem, men som ved hans sympatetiske og fængslende Skikkelse fik forøget Vægt: hvad der her flød fra Læben, følte man uvilkaarligt kom fra Hjertet, havde sit Udspring fra en dyb og grundfæstet Tro paa den Frelser, hvis Evangelium han forkyndte. Og denne Mand, som Aar ud og Aar ind i langt over en Menneskealder med aldrig

svækket Nidkjærhed røgtede sit Kald, ja, som, opfyldt af den inderligste Kjærlighed til sin præstelige Gjerning, først i en Alder, hvor han med skjellig Grund ganske kunde have trukket sig tilbage og nyde en velfortjent Hvile, bestemte sig til at tage Hjælp til denne, var i hele sin daglige Færd saa elskværdig, tjenstvillig og godgjørende, at det med Grund tør siges, at han næppe blandt sine Embedsbrødre her i Landet i den Retning er bleven overgaaet. Præstegaarden blev i hans Tid et meget søgt Valfartssted for Rig og Fattig, Ung og Gammel: »glad med de Glade og bedrøvet med de Bedrøvede«, som det er sagt om ham med Rette, var man altid her vis paa at finde fuld Forstaaelse og Deeltagelse for, hvad man havde at meddele ham. Endelig var han ogsaa en sand Børneven, hvorfor hans Skolevisitatser altid vare som Festdage for de Smaa, som han, hvor han mødte dem paa Vej eller Sti, stedse havde et mildt Nik og venligt Ord til. Hans Konfirmationsforberedelse maatte som en Følge deraf i ikke mindre Grad blive kjær og tiltrækkende for de Unge, thi han besad en ualmindelig Gave til at fæstne deres Opmærksomhed til Religionsundervisningen ved paa passende Steder at indflette Exempler, hentede fra deres egen Verden, og som røbede en dyb Forstaaelse af Barnehjertet, og i Manges Indre staaer fra hiin Tid den paa een Gang saa milde og alvorlige Børnevens Billede indskrevet med uudslettelige Træk. For Sognets Lærere var han en trofast Ven og Raadgiver — det laa ikke for ham at optræde strængt og bydende overfor Nogen, dertil var han i bedste Forstand altid for meget Hjertemenneske; derimod forstod han til enhver Tid tilfulde at vurdere og paaskjønne deres ligesaa vigtige som byrdefulde Gjerning. Som i sine yngre Aar vedblev han, saa længe hans Kræfter paa nogen Maade tillod det, ja indtil sin høje Alderdom, at færdes flittigt omkring i sit store Sogn, hvor han, arbejdsdygtig som han i høj Grad var, endog fungerede som Formand for Sogneraadet indtil kort før sit Jubilæum

i 1871, for at see til Syge, Fattige og Sorgfulde, rede til Hjælp baade med Mund og Pung, stundom i sidste Henseende mere, end denne vel egentlig kunde taale. I sin lange Levetid blev han vel ligesaa lidt forskaanet for Sorg og Modgang som overhovedet nogen af denne Verdens Børn, men han forstod at bære Prøvelserne en Deel bedre end de Fleste; dertil hjalp ham hans gudhengivne og livsglade Sind, som vel ogsaa, støttet af et maaedeholdt, regelmæssigt Liv, bidrog Sit til ved Guds Bistand at lade ham naae en saa høj Alder. I 1864 mistede han sin trofaste Livsledsagerinde, en poetisk begavet, huuslig og brav Kvinde, ligesom tidligere et Par af sine Børn. Af hans Børn skulle vi nævne den som landøkonomisk Forfatter bekendte dygtige Gartner H. C. Galschiet paa Ledreborg og hans eneste Datter, der har været saa meget for ham i hans sidste Leveaar. Ved sin Død efterlod han sig desuden en 91aarig svagelig, saa godt som blind Søster, der i mange Aar havde boet hos ham og som først i Slutningen af samme Aar bortkaldtes. Rigt og lykkeligt blev hans Liv og smuk hans Alderdom, hvor han til alle Sider saa sig omgivet af Agtelse og Kjærlighed. Otte Dage før sin Død lod han ved en af sine Sønner, der besøgte ham under hans sidste Sygdom, Menigheden bringe sin Afskedshilsen, den Menighed, i hvis Midte han saa inderligt havde ønsket at lukke sine Øjne, et Ønske, som den Gud, der saa naadigt havde styret Alt for sin fromme Tjener, da ogsaa opfyldte.

Sorgen ved hans Bortgang var ligesaa almindelig som inderlig, thi i den trætte Olding, der i Troen paa sin Frelser var gaaet bort, følte Menigheden at have tabt en Fader, den aldrig vil kunne glemme. Næppe har vel nogen Landsbykirke i Mandsminde rummet et større Følge end ved hans Jordefærd den 26de Maj 1883. Blandt de da holdte Taler skulle vi særlig nævne Hs. Højærværdighed Provst Tobiesens, der træffende skildrede den Afdødes Værd som Præst og Menneske. Den 19de September 1884,

den Afdødes Fødselsdag, afsløredes en af Menigheden bekostet smuk Mindesten over ham paa Stokkemark Kirkegaard.
